

List izhaja vsak dan. Cenar: 25. Dr. Josip Mantuani
8 mesece L 22.—, pol leta L 40.—, tri leta L 120.—
L 650 vč. — Posamezne listice in poslovne pismo
v številkah 1 do 172. — Izjave in obvestila in
pomembne, zahvale, poskusi, L 1.2., oglase
v nasarnih zavodov L 2.—
Mali oglasi: 50 krt. za besedo, najmanj L 3.

Dr. Josip Mantuani
muzejski predstojnik
postojač
v 75 stol. za
nasarnih zavodov L 2.—

EDINOST

Težave Društva narodov

Ta meddržavni organizem, ki ga je ustvarila svetovna vojna, je preživel od svojega začetka do danes vse polno resnih križ. Med temi je ena stalna. Društvo držav s sedežem v Ženevi ne vključuje namreč še do dandanes nekaterih najvažnejših držav. Severnoameriške Zedinjene države, Rusija in Nemčija stojijo izven te »mednarodne« organizacije. Države, ki niso članice Društva narodov, pa so po svoji politični, gospodarski važnosti v svetu, po svojem zemljepisnem in političnem položaju in vplivu tako mogočni činitelji, da brez dvoma odvajajo na mednarodni tehnici vsaj trideset srednjih in manjših držav, ki so včlanjene v Društvu.

Da je temu tako, dokazuje dejstvo, da imajo od ustanovitve Društva narodov pa do danes vedno odločilno besedo v njem velesile. Navidezna enakost, ki je določena za posamezne članice, ima le načelno vrednost. V praksi stoji tudi vsa politika Društva narodov pod skoraj izključnim vplivom svetovnih interesov velikih držav, med katerimi se nahaja v ospredju Francija in Anglia. Nesoglasja, ki ločita ti dve svetovni državi po zadnji vojni, so se zanesla tudi v Društvo narodov. Razprave o njih tvorita do sedaj glavno vsebinsko dela Društva narodov. Ni dvojna sicer, da ima zaznamovati ženevska internacionala nekoliko lepih uspehov. Toda kljub temu sta njen ugled in njena veljava še daleč od one stopnje, da bi imela v vsakem oziru zaslužno vlogo v povojnem mednarodnem življenu.

O kaki mednarodni avtoriteti Društva narodov se torej ne more še govoriti. Vloga, ki jo je igralo od svoje ustanovitve do danes, se v ničemer ne razlikuje od vloge katerikoli posredovalnice. V sedanji mednarodni praksi je bilo vse delovanje Društva narodov te nekako posredovanje med interesi posameznih držav. A kakor vsak posredovalec, tako je tudi sedanja ženevska mednarodna posredovalnica podvržena in izložena gotovim slabostim, obremenjena z gotovimi nedostatki, ki so tesno spojeni z bistvom posredovanja kot takega. Najvidnejši tak nedostatek obstoji v tem, da se mora tudi Društvo narodov, kakor sploh vsak posredovalec, izogibati najkočljivejših in obenem najvažnejših vprašanj ter iskanati spravo na podlagi najeznatnejših stičnih točk, ki bi sicer ne igrale nikake vloge. Vedno si vsak posredovalec zagotavlja hrbit in pušča odprta vrata, skozi katera se more v slučaju potrebe umekniti z »vesmi častmi«, prepustivši stvar njeni lastni usodi.

Društvo narodov se ne nahaja v nič drugačnem položaju in videli smo že več slučajev takih »častnih umikov«. Najlepši tozadnji primer nam nudi n. pr. toli naglašano manjšinsko vprašanje. Društvo narodov ga v dobi svojega šestletnega delovanja ni spravilni na korak dalje od ene točke, kjer je ta važna stvar obtičala ob sklenitvi mirovnih pogodb. Odsotnosti vsakega pomembnega uspeha na tem polju pa ni pripisovati morda nesposobnosti, nedelavnosti ali nemarnosti upravnih organov, temveč ustroju Društva kot takega, ki ga usposablja kvečjemu za mednarodno posredovalnico.

Popoldne je ministrski predsednik sprejel poveljnike fašistske milicijen. Gonzago in finančnega ministra conte Volpija. Poslednji je obširno poročal o gospodarskem in finančnem položaju.

Kakor zagotavlja »Informatore della Stampa«, je bil ta razgovor v zvezi z predstoječimi razpravami o vojaških načrtih v senatu. Prvi minister želi, da senat zaključi čimprej razprave o reformi vojske.

Dopoldne je imel Mussolini razgovor tudi z notranjim ministrom Federzonjem, kateri je podrobno obrazložil notranji položaj države.

Popoldne je ministrski predsednik sprejel poveljnike fašistske milicijen. Gonzago in finančnega ministra conte Volpija. Poslednji je obširno poročal o gospodarskem in finančnem položaju.

Glede Ramekovega govora in odnosov med Avstrijo in Nemčijo piše »Giornale d'Italia«: Ponovno moramo naglasiti, da ne more in tudi ne sme nikoli priti do priključitve Avstrije k Nemčiji. Italija in druge države so že objavile svoj veto proti tej načini, ki ne bo nikoli preklican. Sam Mussolini se je prav jasno izrazil o tem vprašanju: Italija ne bo nikoli dopustila aneksijo Avstrije. Ta status quo tvori predpogoj, da ostane trikolora na Brennerju nepremaknjena. V nasprotnem slučaju bi moral pričeti italijanski trikolori svoj pohod proti severu.

Sinoči je Mussolini v palači Chigi delčas razpravljal s Farinaccijem o notranjem položaju fašistovske stranke. Prihodnji teden se bo vršil najbrž običajni sestanek fašistovskega direktorija pod Mussolinijevim predsedstvom. Na tem sestanku se bodo določile podrobnosti za pravljivo obletnice ustanovitve bojnih fašistov. Proslava se bo vršila na Mussolinijevu željo na najbolj svečan način. Vladni načelniki bo naslovil ob te prilikai na vse fašiste proglas, v katerem bo v kratkih potekih orisal dosedanje delo vlade in delo, ki ga namerava izvršiti vlada v bočnosti.

Mussolinijev veto

preti razpravljanju o poadiškem vprašanju

RIM, 19. Glede vprašanja Poadižja in Društva narodov objavlja »Agenzia Volta« naslednje pojasnitve, ki jih je baje prejela od merodajnih krogov. Izjave, ki jih je podal ministrski predsednik dne 10. februarja v senatu in ki pravijo, da ne bo Italija nikoli trpela razprave o poadiškem vprašanju na kakem zborovanju ali v kakem svetu in da bo fašistovska vlada na katerisobi načrt takega značaja reagirala z največjo energijo, so postavile na politično torišče odločilen veto proti razpravljanju o poadiškem vprašanju v Društvu narodov. Drugič je izključena možnost, da bi Društvo narodov imelo razlog za razpravljanje o tem vprašanju na podlagi čl. 10. in 11. pakta, ki predvidevala vojno grožnjo. Tretjič nima Društvo narodov povoda, da bi se bavilo z navedenim vprašanjem, kajti Italija ni vezana z nikakimi pravnimi dogovori glede postopanja z narodnimi manjšinami. Končno pa je treba omeniti tudi dejstvo, da je avstrijska vlada izjavila, da ne namerava v zadevi Poadižja ukreniti nikakih korakov pri Društву narodov.

Ravno v sedanjem hipu ima Društvo narodov zoper pred seboj težko najdalekosežnejše važnosti. Razorožitvena konferenca, kateri je bila povabljena tudi Rusija, se ne bo mogla sestati, oziroma bi se morala vršiti brez Rusije, katera je odpovedala svoje udeležbo radi znanega spora s švicarsko vlado. Med to poslednjo in sovjetsko vlado so se vršila v zadnjem času pogajanja za odpravo nesoglasij, ki so sledila umoru ruskega diplomatskega zastopnika Vorovskega. Pogajanja so se razbila in Rusija je izjavila, da se za razorožitveno konferenco, ki bi se vršila v Ženevi, dezinteresira ter da predlaga, naj se sklice konferenci na ozemlju kake druge države. Vprašanje razorožitvene konference je obtičalo — vsaj za sedaj — na teh mrtvi točki.

Druga velika težkoča, ki jo mora Društvo narodov rešiti, je vprašanje razprtite Svetu Društva narodov. V smislu locarskih pogodb je Nemčija predložila prošnjo za sprejem v Društvo. Vse države se strinjajo v tem, da mora dobiti Nemčija tudi stalno mesto v Svetu Društva. Istočasno pa se je pojavilo isto vprašanje, ali bi ne kazalo razprtiti Svet Društva narodov na način, da bi bile sprejeti tudi Poljska, Španija in Brazilija.

Proglas sirijske delegacije

Neznosne razmere v Siriji

RIM, 19. Danes so odposlanci sirijske stranke, ki se boriti za neodvisnost Sirije, objavili v nekaterih italijanskih listih poročilo, v katerem pravijo, da so prisli v Rim h komisiji mandator, da ji orijejo nasilja, ki jih vršijo Francuzi v Siriji in imenu mandata. Odposlanci so se že razgovarjali s predsednikom in z nekaterimi člani komisije ter so jih opozarjali na dogodek, ki se odigravajo v Siriji. Obenem so predložili komisiji poročilo sirijskega in palestinskega odbora o položaju v Siriji. Poročilo bo predano Društvu narodov v proučevanje. Ta dokument osvetjuje politično situacijo v Siriji in pravi, da so francoske oblasti celo oborožile del domačinov proti onim Sirijcem, ki zatevajo neodvisnost Sirije.

Obenem so sirijski zastopniki naslovili na komisijo mandator proglaš, v katerem jo opozarjajo, da hočejo Francuzi s svojo diplomatsko taktiko zatajiti in prikriti dejansko stanje v Siriji, poslužujejo se trditev, da so francoske oblasti nudile sirijskemu ljudstvu možnost, da si izbere primeren režim. Nasprotno — tako pravi proglaš — ni imelo sirijsko ljudstvo do sedaj še nikakre prilike, da se izrazi svobodno glede režima, kajti francoske vojaške oblasti so s svojo diktaturo ovirale za končiti razvoj volitev. Nato navaja proglaš sirijskih zastopnikov razlage, radi katerih ni mogel francoski guverner De Jouvenel vzpostaviti miru in sestaviti vlade v Siriji.

Sirijski zastopniki vztrajajo pri nedeljivosti Sirije ter naglašajo, da bodo apelirali na Društvo narodov, da omogoči nadaljnje prelivanje krví in čimprej odpošlje preiskovalno komisijo v Sirijo, ki naj naredi konec tamkajšnjim neznosnim razmeram.

Dogodki v Siriji

PRAHA, 19. Iz Beyrutu poročajo, da je proga hudeške železnice na nekem kraju, ki leži kakih 7 kilometrov vstran od Damaska, pretrgana. Vlak, ki je prihajal iz Palestine, je na tistem mestu zavozil s tračnic in je v nekaterih vozovih pričelo goret. Mrtvi so trije Sirijci, več drugih pa je ranjenih.

Nihče izmed Evropejcev, ki so se nahajali v vlaku, ni bil poškodovan. Povrnili so se v Damask in z njimi se je vrnil tudi angleški podkonzul z ženo; vozila sta se namreč tudi v tistem vlaku.

Francozi so danes streljali s topovi na nekatere tolpe vstašev blizu Damaska. Zastopniki halepskega vilajeta so na nekem zborovanju odglasovali rezolucijo, ki izreka Franciji popolno vdano.

„Avantil“ ovajen državnemu pravdištvu radi loterijskih številk preroka Torracca

MILAN, 19. »Avantil« je bil ovajen državnemu pravdištvu, ker je preteklo nedeljo uvrlst v seznam izzraženih loterijskih številk one številke, ki jih je napovedal neslavni prerok Torracca. »Avantil« se opravičuje, da so na lastno pest dovolili to šalo stavci.

Seja Jugosl. nar. skupščine

Pribičevičeva kritika vladne politike

BEOGRAD, 19. (Izv.) Na današnji seji nar. skupščine se je nadaljevala razprava o državnem pravdištvu. Kot prvi je govoril zemljeradniški poslanec Moskovljević, ki je kritiziral finančno-politički obojsaj vladne politike napram seljakom in sedanji davčni sistem. Končno je govornik skušal dokazati, da ne obstaja nikako ravnotežje v državnem pravdištvu.

Nato je dobil besedo načelnik SDS Pribičevič, ki se je najprej dotaknil objavljenega sporazuma med radikalni in radičevci ter nato podrobnejše obravnaval postopanje St. Radića in njegovo dvojno politiko med seljaštvom in na drugi strani v Beogradu. V svojem pregledu o nastajanju sporazuma med Pašićem in Radićem je Pribičevič polemiziral s Pašićevimi izvajanjem v radikalnem klubu ter v nadaljnjem napadil Radića, češ da je nastopil proti Stojadinoviću v času, ko ga bi moral podpirati radi njegovih pogajanj za ureditev jugoslovenskih dolgov v Ameriki. Glede zunajne politike je govornik trdil, da odnošaji Jugoslavije napram sosednjim državam niso povojni, in zahteval od Niničića točnih pojasnil v tem pogledu. Nastopil je proti rehabilitaciji hrvaške črnogorskega ministra predsednika Jovana Plamenca ter na koncu izjavil, da bo glasoval proti proračunu.

Po govoru Pribičeviča se je narodna skupščina razložila.

Popoldne se je vdelala seja načelnikov parlamentarnih skupin, na kateri je bilo sklenjeno, da pride jutri na dnevnih red Niničićev odgovor na vprašanja podstanev Vilderja in Hohnjeva

glede Radićevega izpada proti papeškemu nunciiju Pellegrinettiju.

Jugoslovenska delegacija zapustila Washington

BEOGRAD, 19. (Izv.) Iz Washingtona je prispela vest, da je danes dopoldne jugoslovenska delegacija za pogajanja radi vojnih dolgov Ameriki zapustila Washington in dosegla zvečer v New York, kjer se je vkrcala na parnik »Majestic« za povratek v domovino. V Washingtonu je ostal le londonski poslanik Gjurić, ki bo izvedel pogajanja do zaključka ter sodeloval pri sestavi besedila dogovora.

12-letni deček se zastrupil v Ljubljani

LJUBLJANA, 19. (Izv.) 12-letni Viktor Repič, sin akademičnega kiparja, se je zvečer ob 19. uri po predstavi v kinu »Matica« zastrupil z lizolom. Zastrupljenec je bil takoj prepeljan v bolničko, kjer je padel v nezavest, a je še vedno pri življenju. Vzrok samomora mladega Ljubljana je neznan.

Pogajanja med Rusijo in Čehoslovaško na mrtvi točki?

PRAHA, 19. Že več mesecov so se vršila med Moskvo in Prago pogajanja, da bi Čehoslovaška priznala sovjetsko Rusijo. Se pred par dnevi se je splošno domnevalo, da je bil sporazum v glavnem že dosežen, sedaj pa doznavata poluradna »Narodny politika«, da so pogajanja za priznanje sovjetske Rusije prišla na mrtvo točko.

Povod temu je dala zahteva, naj bi Rusija poravnala škodo, ki so jo utrpel čehoslovaški podaniki. Sovjetski zastopniki stojijo na stališču, da se bo o tem lahko razpravljalo šele po priznaju Rusije s strani Čehoslovaške.

List dostavlja, da je nadaljevanje pogajanj otežkočeno tudi radi tega, ker zahteva Rusija od Čehoslovaške, da ji ta poravnava škodo, ki da so jo v Rusiji povzročili čehoslovaški legionarji. Sovjetska vlada se je poslužila nekega švicarskega matematika, ki je baje načinno preračunal odškodnino, katero Rusija sedaj zahteva.

Radi teh nesoglasij so postala pogajanja zelo težavna. Vsekakor pa sta se obe državi sporazumi v vprašanju ustavljavanja konzulatov. Praška vlada je imenovala posebno komisijo, ki bo proučila zahteve čehoslovaških poslanikov v Rusiji.

Končno je Chamberlain zanikal trditev, da postopa Velika Britanija tako le radi tega, da bi dobila petrolojske vrefce v Mosulu.

DNEVNE VESTI

Resnica o Avčah

Dogodek s sliko na vojaškem pokopališču.

(Od našega posebnega odsposlanca.)

Cim se je raznesla vest o poškodbi na grobnu spomeniku na vojaškem pokopališču v Avčah, smo poslali na lice mesta svojega poročevalca, da ugotovi starje stvari. V naslednjem priobčujemo tozadnje poročilo brez pripomb ali dodatkov. Ur.

Aveč, 19. II. 1926.

Kakor ste že včeraj poročali, je na pokopališču v Avčah bila razbita slika na grobu poročnika g. Erta Mantovanija iz Milana, ki je padel 3. 7. 1917 na Banjšici. Radi te slike je potem varnostno oblastvo poizvedovalo po vsej vasi. Zgodba je tako:

Pokopališče italijanskih vojakov se nahaja za vasjo proti Banjšici, v dolini potoka Avčice. Sredi njega je lep spomenik, kateremu se pa že pozna zob časa. Razen tega glavnega spomenika je na vsem pokopališču še en sam: postavljen rečenemu poročniku ob njegove matere in ob sestri. Ta spomenik je tudi imel poročnikovo sliko, katere pa že od Božiča ni bilo opaziti na njenem pravem mestu. Ko je skopnil sneg, je ležala slika na grobu. Tako jo je našla žena pokopališčnega oskrbnika Marija Hmar in je dne 8. II. 1926 prinesla v občinski urad. Gospodje na občini so potem obvezali na nezgodni karabinerje, ki so takoj prišli in poizvedovali. V nedeljo dne 14. II. je došel v vas tudi neki stotnik in devet karabinerjev, ki so napravili nekaj hišnih preiskav z negativnim uspehom svede.

tiskarne dr. Gustav Gregorin. — Na isti strani je ponatisnjena tudi glava prve številke »Edinosti«, medtem ko je objavljena skica dr. Gregorina že v prvi številki.

Pojasnilo k pojasnilu

Prejeli smo:

Slavno uređništvo!

V svoji številki od 16. t. m. ste objavili neko pojasnilo občinske komisarja za občino Prem gospoda Josipa Gorjana, dano z ozirou na »Poslanec« Ribarske družbe v Trškem Bistrici, objavljeno v »Edinosti« dne 9. t. m. Smatram za popolnoma ujetno, da se bavite v uređniškem delu z vprašanjem ribolovskih pravic, ker to vprašanje zadevuje mnoge naše kraje in ker se bo tako doseglo, da bo ljudstvo na eni strani pravilno razumelo zakonite pred pise glede ribolova, a na drugi strani se bosta dosegli varstvo in pospešitev ribogostva, kar bo zopet le v korist našemu ljudstvu.

Gospod Gorjan se v svojem »Pojasnilu« sklicuje na občinski razglas, ki ga je objavil na podlagi okrožne kr. podprefekture. Čeravno teža razglas nisem videl in g. Gorjan ni bil tako prijazen, da bi mi ga pokazal, mu rad verjamem, da je sestavljen v smislu okrožnice kr. podprefekture na Voloskem. Jaz sem le svoječasno opozoril g. Gorjana, da prebivalci občine Prem tolmačijo njegov razglas v tem smislu, da lahko ribarijo, kjerkoli se jim žublji, le če imajo ribolovsko kartu izdanod političnega oblastva. Opozoril sem gospoda Gorjana, da je to tolmačenje napačno, in ga naprosil, da bi na nacin, ki se mu zdri primeren, odpravil to nesporazumljivje. Gospod Gorjan mi je pa nato izjavil, da imajo ljudje prav, če razglas takotolmačijo, če da ribolovska karta izdana od političnega oblastva daje sama na sebi že pravico do ribolova po poljubnosti.

Opozoril sem ponovno gospoda Gorjana, da to ni res, ter mu navedel analogijo lova na divčino. Orožni list da namečne ne daje že pravice streljati divjadi, ampak lovce mora imeti poleg orožnega lista še svoje lovišče. Orožni list pa odgovarja glede ribolova ribolovski karti izdani od političnega oblastva. G. Gorjan pa je vztrajal pri svojem stališču in se ho moge spomnjal, da sva se še precej nepričazno razšla, ko sem opazil, da mi hoče dajati lekcije v tolmačenju zakonov.

Toliko resinci na ljubo. Ni moj namen voditi kakse osebne polemike in sem gospodu Gorjanu pripravljen priznati, da je bilo med nama le nesporazumljivje, če si on prvič gori oznaceno nazirjanje in temu primerno pouči svoje občane, da jih obvaruje pred nepotrebnnimi situacemi in stroški.

Ce pa ima g. Gorjan le namen, se spustiti v polemiko, kdo pravilno tolmači zakon, mu nisem več na razpolago, ker imamo za to drugo bolj kompetentno mestno.

Zahvaljujem se Vam za gostoljubnost.
II. Bistrica, 18. II. 1926.

Dr. F. Mikulec.

IZPITI NA UNIVERZI V PADOVI
se začnejo: za pravno fakulteto desetega marca in trajajo do tridesetega marca; za medicinsko fakulteto začnejo na 25. februarja in se vrše do 29. marca. Izpit za vede (scienze) se bodo vršili od 3. marca do 31. marca. Za filozofijo fakultetu urunki ni še znani. Čas za vložitev prošenja za izpite na medicinski fakulteti je potekel 18. t. m. Za druge fakultete je do 25. t. m. Opozorjajo se vsi visokošolci, da je v tem terminu le en poziv (appello).

Zaplemba četrkove številke.

Uredništvo je prejelo včeraj od kr. prefekture odlok o tej zaplembi. Prefekturna je odredila zaplembi radi dopisa pod naslovom »S Kanalskega«, ker da je zvenel žalivo za narodno čustvo.

Društvena vesti

— D. K. N. Tommaso. Ob 19. uri se vrši društveni sestanek v navadnih prostorih pri Sv. Jakobu. Po sestanku se vrši dramatični sestanek, na katerega so vabljeni vsi, ki se za to zanimajo.

— Povsko dražba »Hajdrih« na Prosek u sprejemata nove člane in članice. Kdor ima veselje do petja, dobrodošel. Vpisovanje se vrši danes ob 20. uri v »Hajdrihov« dvorani. — Odbor.

— Z. M. D. - Predavateljski tečaj. Vsled odstotnosti predavatev se tečaj juntr ne vrši. — Odbor.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

Technične Vodstvo Nogometna

Uradno: Javljamo, da je sklep, s katerim se je predala odobritev tekme Obzor-Gorica obč. zboru, preklican ter da je tekma odobrena v prid Gorici 2 : 1. Priziv Obzora se odbije.

V nedeljo 21. t. m. se ne bo vršila nobena prvenstvena tekma.

Uradno redovanje.

I. divizija:
L. L. I. L. I. L. I. L. I. L. I.
Adria 6 4 2 16 5 10
Obzor 6 4 1 1 16 3 9
Gorica 6 3 2 1 8 6 8
Zarja 6 3 — 3 9 12 6
Prosveta 6 2 1 3 12 7 5
Volga 6 2 — 4 7 14 6
Sparta 6 — — 6 5 26 0

T. V. N.

D. K. N. Tommaso - M. D. Sparta.
V nedeljo točno ob 13. uri se vrši na igrišču S. D. Adria prijateljska tekma med omenjenima četama.

Nogometna tekma M. D. P. - Trst — C. S. «Pittori».

V nedeljo 21. t. m. ob 13.30 odigra I. četa »Prosvete« prijateljsko tekmo z močno drugorodno četo C. S. «Pittori».

»Prosvete« bo pri tej prilici preiskusi svojo novo formacijo za returne tekme. Tekma se odigra na igrišču »Obzora«.

Zjutraj ob 10. uri se vrši na istem igrišču nogometna tekma med II. četo »Prosvete« in II. četo »Obzora«.

S. D. »Obzora« - C. S. »Pro Servola«.

Jutri ob 15. uri se srečata omenjeni četi na igrišču »Obzora« v Rocolu v prijateljski tekmi. Vsakomur je dobro znano, da je četa »Pro Servola« ena najmočnejših

U.L.I.C. ter bo skušala na vse načine uveljaviti svojo igro napravn četi »Obzora«, koja se nahaja med prvimi četami našega prvenstva. »Obzor« nastopi ob tej priliki v novi formaciji, s katero bo nastopal v returnih tekmacih. Gotovo pa vsak nasportnik posetil tekmo, ki obeta biti res zanimiva.

Raicevich premagal Romanova.

Včeraj se je v tukajnjem gledališču »Politema Rossetti« vršil sportni večer na čast Tržačanu Ivanu Raicevichu, svetovnemu šampionu v rokoborbah.

Izid večera je naslednj: Boxer Josip Slatich iz Trsta je premagal M. de Stabile iz Tržiča. Ivan Raicevich premagal v rokoborbah Ivana Romanova iz Rige. V prosti času je Tržačan Nino Darnoldi odnesel zmago nad W. Goldbachom iz Berlina.

Gledališča polno občinstva, ki je seveda podigalo tržaške borce.

Iz tržaškega življenja

Tragična nesreča otroka.

V stanovanju družine Freglia pri Sv. Magd. zg. Št. 26 se je včeraj zujrat prijetna strašna nesreča, ki bo skoro gotovo zahtevala mlado človeško žrtvo. Najmlajša hčerka zakonskih Freglia, konaj 2 in pol letna Marija, se je okoli 9. ure nahajala z materjo sama doma; igrala se je v kuhinji blizu ognjišča. Crez nekaj časa se je mati male Marije odstranila za huj iz kuhišča, da natrosi kokošim pičo. V njeni odstotnosti se je dekleto skobacala na nizko ognjišče in prilej v svoji otročji brezkrbnosti iztkati okoli ognja. Nesreča je hotela, da se je otroku pri tem užgal oblike, kakor bi trenil, je bila malo Marija vsa v plamenih. Na njeni obupno vptite je prihitela v kuhinjo mati, ki je vsa iz sebe od žalosti naglo rešila ubog hčerkino gorenči cap. Toda klinj temu je ubožica zadobil zelo hude opekline po vsem zgornjem delu života.

Pred ustanovitvijo tukajnjega učiteljskega sindikata (druga) se je bila poslala učiteljstvu okrožnice, s katero se mu je naznajnil novi zakon o uradniški redukciji. Po tem zak. odl. definitivnost namestitve ne velja več in je mogoče vsakogar odsloviti iz službe, če ima manj kot 15 službenih let. Ce ima več kot 15 let službe, se lahko upokoji. Kakšno pokojino bo užival, ni še nikjer rečeno, si je pa lahko misli. Odlok-zakon velja za vse leta 1926, predvidljivo pa je, da bo v slučaju potrebe podaljšan. Kako se bo zakon izvajal, se bo še videlo. Komaj še pred dobrim letojem je bilo čuti veliko naglašanje, kako se je na stotine našega učiteljstva imenoval definitivno!

čet, ki sedaj temu je za prvenstvo ljen v Ročinj in nato v Kanal, v petek zjutraj s prvim vlakom pa v Gorico, kjer se sedaj nahaja.

Aratacija je vzbudila po vasi mnogo komentiranja, ker vsi poznajo Kovačičev miroljubnost in poštenost. — Posredovanje pri kanalskem sodniku ni pomagalo nič, ker spada baje ves incident na tribunal. Poškodovan Erjavec ima namreč zdravniško spričevalo, da je tri mesece nespoben za delo.

V domači vasi težko čakajo njegovega povratka, ker je v mleknarji zaostalo vse delo. Sicer pa se vsa vas čudi njegovi aretaciji in vsi domačini so prepričani, da se bo izkazala v najkrajšem času njegova polna nedolžnost.

IZ STANDREZA

Sorodniki prerano umrela Franca Renčelj se najiskrenje zahvaljujejo vsem onim, ki so pokojnika med boleznjijo obiskovali, dalje preč duhovščini, Gor. godb. krožku, Braln. in pevsk. društvu, tovaršem za krasni venec in vsemu mnogobrojnemu občinstvu, ki je pokojnika spremjal na poslednji poti. Bog povrni!

IDRIJA

Pred ustanovitvijo tukajnjega učiteljskega sindikata (druga) se je bila poslala učiteljstvu okrožnice, s katero se mu je naznajnil novi zakon o uradniški redukciji. Po tem zak. odl. definitivnost namestitve ne velja več in je mogoče vsakogar odsloviti iz službe, če ima manj kot 15 službenih let. Ce ima več kot 15 let službe, se lahko upokoji. Kakšno pokojino bo užival, ni še nikjer rečeno, si je pa lahko misli. Odlok-zakon velja za vse leta 1926, predvidljivo pa je, da bo v slučaju potrebe podaljšan. Kako se bo zakon izvajal, se bo še videlo. Komaj še pred dobrim letojem je bilo čuti veliko naglašanje, kako se je na stotine našega učiteljstva imenoval definitivno!

S CERELJANSKEGA

Ker se od povsod čujejo same tožbe o mizeriji, se skoraj ne upamo oglašati, ker nismo tudi mi povedali kaj drugega. Naše okolišanske vasi: Planina, Poljana, posebno se Jesenica, Orehek in Bukovo samevajo pozabljene vse leto, razen takrat, ko se zopet zavrti davnici vijak. Takrat malo zajavljamo, plačamo in delamo dolgo. Naši fantje in može hodijo v Francijo v rudnike, drugi pa drvarijo v domači krajih. Sedaj je treba, da se plača priroben davkov, ki so letos znatno porasti. In potem še razne druge naklade in davki, ki jim niti imena ne vemo. Hišni davek so našli na vse bajte brez razlike. Na Bukovem, n. pr. so našli revni ženski, ki nima razen par pedi vrtu v majhne hišice ničesar — in še to je zadolženo — saj je L 165 hišnega davka. Revica pa nimata denarja niti za živež. Med vojno so delali na črti Grahovo-Bukovo-Reka cesto, skozi travnike, gozdove in njive, a se do danes še nič ukrenilo, da bi se odbil prizadetnik posestnikom davek za uničeno zemljišče. Ako se to zadevamo nič ne ukrene, bomo morali še nadalje plačevati davek za zemljišče, ki ga ne uživamo. Dovolj o tem! — Sedaj ko je minut pust, moramo delati pokoro. Sicer pa se zdi, da naši oštiri niso delali Bog ve kakih dobičkov, ne toliko radi kratkega pusta, kolikor radi gospo-

darskega položaja. V teh slabih časih pojenuje tudi pustno veselje. Kako bo sele čez leto?

IZ VEDRIJANA

Tudi k nam je posijalo za hip pomladno solnce. Upali smo, da je že konec brezkončnega dežja, ki nas tako zadržuje pri delu na polju. Skoda pa je tudi drugače precejšnja. Naša »cesta« v Biljanu, ki že prej ni bila podobna cesti, je sedaj pravi jarek. Naliv nam je odnesel most. Cas je, da poklicani urejajo to zadevo, ki je naši vasi tako pri srcu. In da to trajno urede, da ne bo krpanja in popravljanja vsakih štinirajst dñi. Vas s preko petdesetimi številkami že zasluri, da dobi potno zvezo s svetom.

Drugega se pa boljša pri nas razmere. Sedaj hvala Bogu že črez pet mesecov ni bilo v vasi nobenega fantovskega pretepa. To je lepo, če pomislimo, da so bili preprečeni stalno na dnevnem redu. Saj smo bili, žal. Vedrijanci na glasu kot taki. Fantje, naj Vam bo čast domače vasi pri srcu. Skrbite, da že enkrat popravite glas, ki ga imate v Brdih. Na dobro poti ste. Pokažite, da nekaj zinorete, da napredujete, — da je v vas nekaj lepšega, boljšega.

Nekaj je še slabega v naši vasi, namreč to, da se pri nas še vedno preveč piže. Vpijači je izvir tistih zloglasnih pretepov. Tu je korenina slabega, — to je treba izravati. Fantje, to pograbite z mladostno korajzo in zatrte te slave navade in razvade, ki so nam jemale ugled in kazale našo vas bolj zaostalo in manj vredno kot okoliške vasi.

ZAHVALA

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja ob prilikah nesrečne izgube naše ljubljene hčerke in sestre

Auguste Watovac

izvajamo svojo največjo hvaležnost vsem blagim osebam, ki so bodisi za podarjanje cvetlice, za spremstvo k večnemu potiku, ali na katerikoli način izkazale zadnjost dragi pokojnik.

TRST, dne 19. februarja 1926.

Zalučoči starši, bratje in sestre.

ZAHVALA

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja ob bridki izgubi nepozabnega soprogina in očeta

Andreja Rejc-a

posestnika in občinskega svetovaleca se zahvaljuje vsem onim, ki so spremili predragega pokojnika k večnemu potiku, posebno pa se preč. g. župniku Strancaru za tolažbo, in domačim pevcem za žalostne stinke.

Rihemberg, dne 18. februarja 1926.
Marija, soproga; Iztok - Andrej, sin.

ZAHVALA

Tužnim srcem naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretesljivo vest, da je naša nadvse ljubljena soprog, oče, stari oče, stric, svak in last, gospod

Anton Kriznič

Industrijač

danes, prejednišča sv. vere, v 79. letu, ob 19. mirno v Gospodu preminul. Pogreb blagopokojnega se bo vršil v soboto, dne 20. t. m. ob 3 pop.

KANAL OB SOČI, dne 18. februarja 1926.

Pavia roj. Dražek, soproga.

Otožil, Vladimir, sinova.

Anica roj. Ogorevec, Babi roj. Grabljevic,